

➤ **Skelbimai, naujienos**

Eurydice tinklapyje - atnaujintas Lietuvos švietimo sistemos struktūros aprašas ir lyginamoji studija apie saugaus interneto mokymą Europos mokyklose

Europos švietimo informacijos tinklo interneto svetainėje paskelbtas atnaujintas 2009-2010 m. Lietuvos švietimo sistemos struktūros aprašas nuo ikimokyklinio ugdymo iki aukštojo mokslo ir tęstinio mokymo. Leidinyje apžvelgiamas Lietuvos politinis kontekstas, nagrinėjami organizavimo, kokybės užtikrinimo, vertinimo, mokytojų rengimo, finansavimo klausimai įvairiais švietimo lygmenimis.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2929>

Švietimo įstatymo projekte – naujas mokyklos tipas

Švietimo ir mokslo ministerija teikia Seimui Švietimo įstatymo projektą, kuriame įteisinama nauja mokyklų tinklo struktūra. Pataisos numato įteisinti progimnaziją, įvesti mokinio krepšėlį ikimokyklinukams, toliau mažinti biurokratizmą. Švietimo įstatymo projekto svarstymai Seime prasidės gegužės mėnesį.

Švietimo ir mokslo ministerijos pranešimas spaudai: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2951>

Pedagogų profesinės sąjungos reakcija į Švietimo įstatymo projektą: <http://www.balsas.lt/naujiena/382024/pedagogai-svietimo-istatymas-netelpa-i-socialinio-dialogo-remus>

Pristatyti specialistų poreikio tyrimai

Kovo 23 d. Švietimo ir mokslo ministerijoje įvyko diskusija dėl specialistų rengimo. Diskusijoje dalyvavo visiems ūkio sektoriams atstovaujančių ministerijų atstovai ir ekspertai. Susitikimo metu apibendrinti iki šiol atlikti specialistų poreikio tyrimai, tartasi, kokius papildomus tyrimus reikėtų atlikti, kad specialistų poreikio prognozės būtų kuo realesnės.

Ši diskusija – venas iš pirmųjų žingsnių vykdant Vyriausybės sprendimą parengti Specialistų kvalifikacijų žemėlapią pagal ūkio sektorius 2011-2016 m. Vyriausybės pavedimu toks žemėlapis, prognozuojantis 2011-2016 metais Lietuvai labiausiai reikalingų kompetencijų ir kvalifikacijų profesijų spektrą, turi būti sudarytas iki šių metų rugsėjo mėnesio.

Švietimo ir mokslo ministerijos pranešimai spaudai: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2948>;

<http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2948>

Profesinių mokyklų mokiniai savo gabumus demonstravo tarptautinėje parodoje „Pelenė“

Būsimieji kirpėjai ir visažistai dalyvavo IX Baltijos šalių kirpėjų ir makiažo specialistų čempionate. Renginys vyko LITEXPO parodų centre. Tarptautinį čempionatą organizavo žurnalas „Hair“, Plaukų ir grožio priežiūros profesinio mokymo metodinė komisija kartu su Švietimo ir mokslo ministerija. Būsimieji kirpėjai turėjo pademonstruoti ilgų plaukų šukuoseną „Reljefai“, visažistai – kokteilinį podiumo makiažą ir kt. Šie metai ketvirtieji, kai čempionate dalyvauja visos 7 Lietuvos profesinės mokyklos, rengiančios kirpėjus. Čempionatas – tai puiki galimybė būsimiesiems meistrams parodyti savo sugebėjimus ir išbandyti jėgas

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2916>

Perspektyviausiomis lietuviai laiko mediko ir teisininko profesijas

Dauguma lietuvių mano, kad perspektyviausios profesijos - gydytojo, teisininko ir IT specialisto. Tai rodo žurnalo „Valstybė“ užsakymu visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovės „Vilmorus“ atlikta apklausa.

Straipsnis Delfi portale: <http://www.delfi.lt/news/daily/education/perspektyviausiomis-lietuviai-laiko-mediko-ir-teisininko-profesijas.d?id=29957261>

Po studijų – aukštojo mokslo diplomas su praktinio darbo patirtimi

Lietuvos studentai aukštąsias mokyklas baigs turėdami pakankamai daug praktinių įgūdžių. Pasitelkus Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų paramą, universitetuose ir kolegijose steigiami virtualūs realaus darbo moduliai – nuo imitacinių bankų ir maisto technologijų bendrovių iki medicininių operacijų bei slaugos simulatorių.

Studijų kokybei gerinti ir praktiniams įgūdžiams suteikti iš ES struktūrinių fondų skiriama beveik 11 mln. litų, už kuriuos bus finansuojami septyni šalies aukštųjų mokyklų projektai.

Daugiau informacijos: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=2943>

Eglė Kapočiūtė (Lietuvos žinios) „Praktikantai palikti rezervui“

Sunkmečiu verslininkai nebemoka praktikantams atlyginimų ir nėra pasiruošę įdarbinti viso kurso santechnikų kaip anksčiau. Verslininkai, nuolat dejavę dėl kvalifikuotų darbininkų trūkumo ir prasto jų rengimo, aprimo. Įmonių atstovai pripažįsta, kad dabar su profesinėmis mokyklomis beveik nepalaiko ryšių, mat šiuo metu įmonės nebeieško naujų darbuotojų – beveik neliko jų kaitos, o apie ateitį nemažoma.

Daugiau informacijos: http://www.lzinios.lt/lt/2010-03-23/verslas/praktikantai_palikti_rezervui.html

Siūlomos mokesčių lengvatos darbdaviams, įdarbinantiems jaunimą

Vyriausybė pritarė Socialinės apsaugos ir darbo ministro vadovaujamos darbo grupės pasiūlymams. Darbdaviai, pirmą kartą įdarbinę darbo patirties neturinčius asmenis, bus iš dalies atleisti nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo vienerių metų laikotarpiui. Planuojama, kad tokia lengvata darbdaviams galėtų būti taikoma dvejus metus – nuo 2010 m. liepos 1 d. iki 2012 m. liepos 1 d.

Daugiau informacijos: <http://www.ldb.lt/Informacija/Apie/Naujienos/UserDisplayForm.aspx?ID=6188>

Globalizacijos fondo parama dar pasinaudos daugiau nei 1000 atleistų darbuotojų

Europos Parlamentas nusprendė skirti paramą asmenims, atleistiems iš baldų gamybos ir drabužių siuvimo įmonių. Kartu su valstybės skiriamomis lėšomis, Europos prisitaikymo prie globalizacijos fondo (EGF) parama jiems padės keisti kvalifikaciją, kurti verslą ar susirasti naują darbą.

Iš minėtų sektorių atleistiems darbuotojams bus siūlomos mokymo ir perkvalifikavimo paslaugos, taip pat įdarbinimas subsidijuojant, darbo įgūdžių įgijimo rėmimas, viešieji darbai. Taip pat bus remiamas teritorinis judumas, savarankiškas užimtumas ir verslumo skatinimas, pavyzdžiui, verslo liudijimo įsigijimo kompensavimas.

Lietuva jau yra pasinaudojusi šio fondo parama. 2009 m. gegužę baigtas įgyvendinti pirmasis EGF remiamas projektas, kuriuo buvo remiami iš AB „Alytaus tekstilė“ atleisti darbuotojai.

Daugiau informacijos: <http://www.socmin.lt/index.php?-1807175555>

Darbuotojų tęstinis mokymas Europos įmonėse

Remiantis 2010 m. Cedefop leidiniu „Darbdavių teikiamas profesinis mokymas įmonėse. Trečiojo tęstinio profesinio mokymo įmonėse tyrimo įvertinimas ir interpretacija“ (ang. *Employer-provided vocational training in Europe: Evaluation and interpretation of the third continuing vocational training survey*), 2005 metais ES įmonių išlaidos tęstiniam mokymui vienam darbuotojui sumažėjo 27 proc., palyginti su 1999 metais. 1999 ir 2005 metais 39 proc. įmonių neorganizavo darbuotojų tęstinio mokymo. Nors nagrinėjami duomenys yra 5 metų senumo, tai – paskutiniai duomenys, o pats tyrimas vykdytas ekonominio pakilimo metu. Dabartinės krizės sąlygomis tikėtina, kad išlaidos darbuotojų mokymui yra dar mažesnės.

Didžiausias teigiamas pokytis užfiksuotas Slovėnijoje, o šalyse, kuriose 1999 m. buvo ypatingai gera situacija (Olandija, Švedija, Suomija, išskyrus Prancūziją), 2005 m. situacija gana stipriai pablogėjo. Tarp šalių, kurioms būdingi aukšti rodikliai, pateko Čekija. Lietuvoje situacija 1999-2005 m. pagerėjo, tačiau ji išlieka šalių, turinčių žemiausius rodiklius, grupėje (angl. *low performers group*). Tarp ES-27 šalių paskutinėje vietoje yra Graikija.

Tyrimas parodė, kad kaip ir 1999 m., 2005 m. populiariausia tęstinio mokymo forma buvo mokymo kursai, kitos mokymo formos (pavyzdžiui mokymas darbo vietoje) nebuvo plačiai taikomos. Pagrindinė priežastis, kodėl įmonės neorganizuoja savo darbuotojų mokymo yra ta, kad jos nemato poreikio ir nemano, kad investicijos į savo darbuotojų gebėjimus yra reikalingos. Ši nuostata kelia susirūpinimą, kadangi mažėjant jaunimo, ateinančio į darbo rinką, skaičiui, pagrindinis dėmesys turėtų būti skiriamas dabartinės darbo jėgos gebėjimų atnaujinimui ir plėtrai. Pažymėtina, kad Lietuvoje, kaip ir Bulgarijoje, Latvijoje ir Rumunijoje, pagrindinė kliūtis organizuojant mokymą yra mokymo kaštai. Tyrimas taip pat atskleidė, kad įvairios paskatos (pavyzdžiui, mokesstinės lengvatos, subsidijos, susijusios su mokymu ir pan.) daro tik mažą poveikį įmonių „elgesiui“.

Šie ir kiti tyrimo rezultatai verčia permąstyti tęstinio mokymo įmonėse skatinimo strategijas. Įmonės, nepriklausomai nuo jų dydžio, turi geriau suvokti gebėjimų poreikius. Tik 26 proc. įmonių vertina, kokių gebėjimų reikės ateityje, todėl įmonėms reikia ekonomiškų priemonių reguliaresniam ir tikslesniam gebėjimų poreikių prognozavimui. Taip pat, būtina atsižvelgti į skirtumus tarp įmonių, kurios neorganizuoja mokymų ir nenori keisti savo požiūrio ir tarp tų įmonių, kurias galima paskatinti savo „elgesį“ pakeisti. Didesnis dėmesys socialiniam dialogui taip pat galėtų pagerinti situaciją.

Cedefop pranešimas spaudai: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/2010-03-23_Press_release_CVTS_EN.pdf

Ataskaita „Employer-provided vocational training in Europe: Evaluation and interpretation of the third continuing vocational training survey“: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/5502_en.pdf

Informacinis pranešimas „Encouraging continuing training by enterprises – time to rethink?“: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/9022_en.pdf

➤ **Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“**

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2010-02-19, Nr. V-223	Dėl studijų ir mokymo programų kodavimo taisyklių patvirtinimo	2010, Nr. 25-1184	Taisyklės taikomos suteikiant valstybinius ir ISCED kodus registruojant formaliojo švietimo programas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre. Taisyklės taip pat taikomos perkoduojant Studijų ir mokymo programų registre [registruotas programos. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=366116&p_query=&p_tr2=
2010-03-01, Nr. V-263	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. ISAK-2336 „Dėl Bendrosios nacionalinės	2010, Nr. 27-1241	Pakeista ir nauja redakcija išdėstyta Bendroji nacionalinė kompleksinė programa. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=366412

	kompleksinės programos patvirtinimo“ pakeitimo		&p_query=&p_tr2=
2010-03-01, Nr. V-268	Dėl švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 15 d. įsakymo Nr. ISAK-223 „Dėl Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų planavimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo	2010, Nr. 27-1242	Pakeistos ir nauja redakcija išdėstytos Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų planavimo ir naudojimo taisyklės. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=366413&p_query=&p_tr2=
2010-03-02, Nr. V-283	Dėl 2007-2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ VP3-2.2-ŠMM-04-R priemonės „Universalių daugiaviečių centrų kaimo vietovėse steigimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo	2010, Nr. 28-1333	Patvirtintas ir pridėtas priemonės „Universalių daugiaviečių centrų kaimo vietovėse steigimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=366576&p_query=&p_tr2=
2010-03-05, Nr. V-299	Dėl Netradicinio ugdymo koncepcijos patvirtinimo	2010, Nr. 30-1400	Koncepcijos tikslas - pateikti netradicinio ugdymo sampratos pagrindus, apibrėžti netradicinio ugdymo vietą Lietuvos švietimo sistemoje. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=366856&p_query=&p_tr2=
2010-03-08, Nr. V-314	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. 236 „Dėl pažymėjimų ir brandos atestatų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo	2010, Nr. 30-1404	Pakeistas ir nauja redakcija išdėstytas Pažymėjimų ir brandos atestatų tvarkos aprašas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=366860&p_query=&p_tr2=
2010-03-16, Nr. V-345	Dėl 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ priemonės VP1-2.1-ŠMM-01-V „Švietimo kokybės užtikrinimo ir stebėsenos sistemų stiprinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 2 patvirtinimo	2010, Nr. 33-1587	Patvirtintas ir pridėtas priemonės „Švietimo kokybės užtikrinimo ir stebėsenos sistemų stiprinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=367595&p_query=&p_tr2=

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos**

Tipas	Pavadinimas	Autoriai	Aprašymas
Informacinis leidinys	Švietimo naujienos 2010'3 (292)	ŠMM Švietimo aprūpinimo centras	Numerio tema „Nepriklausomybės atkūrimui – dvidešimt metų“. Jame publikuojamos konferencijos „Visuotinio švietimo galimybės ir perspektyvos Lietuvoje“ pranešimų ištraukos, pokalbis su LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininku Valentinu Stundžiu „Kaita – nuolatinis švietimo būvis“, straipsnis apie socialinę programą „Renkuosi mokyti!“. Priede „Švietimo panorama“ publikuojami straipsniai „Mokytojo vaidmuo šiandienos švietime“ ir „Kelias į sėkmingą karjerą“. Pastarasis skirtas profesinio informavimo taškų veiklai, jame taip pat apžvelgiamos parodoje „Mokymasis. Studijos. Karjera 2010“ vykusio renginio metu pristatytos darbo rinkos tendencijos ir profesinės karjeros galimybės. El. adresas: http://www.sac.smm.lt/index.php?id=19a

Lyginamoji studija	Focus on Higher Education in Europe 2010: the Impact of the Bologna Process	Eurydice	<p>Lyginamojoje studijoje „Bolonijos proceso įtakos aukštajam mokslui Europoje apžvalga, 2010 m.“ pristatoma aukštojo mokslo reforma 46-iose Bolonijos procese dalyvaujančiose šalyse, remiantis kiekvienos iš jų pateiktais nacionaliniais duomenimis ir šių duomenų lyginamosios analizės rezultatais.</p> <p>Studijoje teigiama, kad didžiąja dalimi pirminiai Bolonijos proceso tikslai pasiekti, tačiau vis dar lieka sunkumų kvalifikacijų pripažinimo srityje. Pabrėžiama, kad esamu ekonominės krizės laikotarpiu Europai būtina veikti vieningai, investuojant į aukštojo mokslo modernizavimą, siekiant labiau įtraukti į aukštąjį mokslą socialiai pažeidžiamas visuomenės grupes ir skatinant suaugusiųjų mokymąsi. Dokumente akcentuojama, jog būtina dar labiau skatinti studentų mobilumą Europos aukštojo mokslo erdvėje.</p> <p>El. adresas: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/122EN.pdf</p>
Straipsnių rinkinys	eLearning Papers	Europos Komisijos portalo, skirto paskatinti IRT naudojimą mokantis visą gyvenimą, leidinys	<p>Kai Manuel Castells 2001 m. rašė savo knygą apie internetinę galaktiką, jau tada galėjome matyti, kad žinios ir mokymasis taps ateities visuomenės ir ekonomikos turtais ir kad pralaužiančios skaitmeninės technologijos sudarys sąlygas šiam visuomenės pasikeitimui įvykti. Tačiau tada mes neturėjome aiškios nuomonės apie tai, kaip iš esmės technologijos pakeis mūsų naudojamą informacijos apdorojimo, dalijimosi žiniomis ir mokymosi būdą. Šiandien, 2010 m., jau galime matyti, kad technologija mokymąsi sustiprino, nes jis evoliucionavo į bendrą bendruomenių, bandančių perimti informaciją ir kartu sukurti naujas žinias, kurios yra visiškai kitokios negu buvo iki skaitmeninio laikmečio, procesą.</p> <p>Leidinio straipsniai: „Atviro ir nuotolinio mokymosi išbandymai po pirmojo XXI a. dešimtmečio: institucinių naujovių scenarijus“; „ConnectLearning“ – atsakas į naujus išbandymus?“; „Mokymosi Europoje 2025 m. vizija“; „Nuo analoginių prie skaitmeninių būdų: nauji mokymo ir mokymosi būdai. Greita IRT Ispanijos mokyklose apžvalga“; „Web 2.0 įtaka Portugalijos MVĮ neformaliai mokymuisi“.</p> <p>El. adresas: http://www.elearningpapers.eu/index.php?page=home&vol=18</p>
Ataskaita	The skill matching challenge. Analysing skill mismatch and policy implications	Cedefop	<p>Ataskaita skirta gebėjimų neatitikties temai: analizuojamos tokios situacijos priežastys, gebėjimų neatitiktimo socialiniai ir ekonominiai kaštai, kokios turėtų būti priemonės sprendžiant problemą.</p> <p>El. adresas: http://www.cedefop.europa.eu/download-manager.aspx?id=15274&lang=en&type=publication</p>

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos	http://www.cedefop.europa.eu/etv/News/default.asp
Renginiai, konferencijos	http://www.cedefop.europa.eu/etv/News/default.asp?type=EV
<p>Konferencijos „Sistemoteorinės profesinio rengimo kaitos dimensijos“ svetainė</p> <p>Konferencija skirta prof. Rimanto Laužacko 60-tosioms gimimo metinėms paminėti. Konferencija įvyks 2010 m. gegužės 27-28 d. Kaune, Vytauto Didžiojo universitete.</p> <p>Pagrindinis konferencijos tikslas – aptarti profesinio rengimo pokyčius žinių visuomenėje, nulemtus globalizacijos procesu, pasikeisti patirtimi ir idėjomis apie tarptautinio bendradarbiavimo galimybes plėtojant ir tobulinant profesinį rengimą.</p>	http://www.vdu.lt/profesinis-rengimas/